

Indstilling til Cavlingprisen 2023

*Katrine Falk Lønstrup, Kasper Frandsen og Andreas Krog
Altinget
for artikelserie om våbensagen*

Når journalistik er allerbedst, ser det legende let ud. Men bag den bedste journalistik ligger nysgerrighed, undren og derefter mange timers granskning, målrettet research og afprøvning af teser.

Jeg indstiller hermed Katrine Falk Lønstrup, Andreas Krog og Kasper Frandsen til Cavlingprisen for deres grundige afdækning af den danske stats våbenaftale med israelske Elbit.

Sagen begynder med en banal nyhed: et folketingsmedlem skælder ud på regeringen, fordi han fik alt for kort tid til at træffe en vigtig beslutning.

Den historie er hørt 100 gange før, men Altingets tre journalister insisterede på at undre sig: hvorfor skulle det gå så hurtigt med at købe våben fra Israel?

I de følgende uger og måneder benyttede de nogle af graverjournalistikkens klassiske værktøjer til at bedrive original politisk graverjournalistik. Dermed har de kastet nyt lys på et meget væsentligt og stadig mere aktuelt område, nemlig principperne bag indkøb af våben i det danske forsvar. Et meget nødvendigt lys, skulle det vise sig. For i dag er ministeriets departementschef skiftet ud, mens en ny, omfattende undersøgelse af forløbet er sat i gang.

Kort fortalt har de tre journalister afsløret, at Folketinget i en række tilfælde blev vildledt, da købet af israelske våben blev besluttet i løbet af få uger i januar 2023.

Afdækningen er især sket gennem en systematisk anvendelse af aktindsigt kombineret med fagjournalistens dybe viden og kildenetværk. Skriftlige og mundtlige udsagn er blevet sammenlignet i detaljen for at afdække regeringens forkerte orientering af Folketinget.

Artikelserien har strakt sig over måneder, fordi de tre journalister har insistet på at have dokumentationen helt på plads, før artiklerne er bragt.

Det afspejlede sig i det pressemøde, som daværende forsvarsminister Jakob Ellemann-Jensen holdt i begyndelsen af august, hvor han punkt for punkt bekræftede Altingets afsløringer. Og derfor kunne journalisterne også i de følgende uger afdække flere fejl og unøjagtigheder i den redegørelse, der var sendt til Folketinget.

Blandt de vigtigste afsløringer er:

- Folketinget blev vildledt om tidsfristen på et tilbud fra det israelske våbenfirma Elbit
- Folketinget blev vildledt om, hvorvidt Forsvaret havde indhentet tilbud fra andre firmaer end det israelske
- Folketinget blev ikke oplyst om, at der sideløbende med våbenkøbet blev indgået forlig i en længe verserende sag mellem den danske stat og Elbit
- Israelsk våbenfirma krævede ordrer for at droppe sagsanlæg mod Danmark – og fik det

Dertil kommer en stribe artikler, hvor Altinget har dokumenteret forløbet og påpeget fejl og unøjagtigheder i de redegørelser, der er kommet om sagen.

I anvendelsen af aktindsigt er der flere gange søgt bagud i forhold til kendte dokumenter for at afdække sagsgange og processer.

Desuden har holdet hele vejen igennem fastholdt et princip om at forholde sig kritisk til egne vinkler for at sikre, at artikelserien ikke fik karakter af en kampagne med et politisk formål.

Sagen har fået konsekvenser, da en departementschef højst usædvanligt måtte forlade jobbet, da der flere gange blev afsløret fejl i hans forklaringer. Men endnu vigtigere kan den få stor betydning for den demokratiske indsigt i de kommende års milliardindkøb af våben til Forsvaret.

Derfor har Altingets tre journalister kvalificeret sig til Cavlingprisen for deres afdækning af våbensagen.

Med venlig hilsen

Jakob Nielsen, Chefredaktør / Editor-in-chief

in@altinget.dk +45 21 43 91 94

